

Одним з таких методів є перевірка готовності студента до виконання лабораторної роботи, яку можна реалізувати, наприклад, за допомогою усного опитування або так званих МКР (малих контрольних робіт) тривалістю 10-15 хв. Успішне виконання МКР є запорукою того, що студент буде допущений до виконання лабораторної роботи.

Крім проблеми допуску студентів до виконання лабораторних робіт існує також проблема звітності студента з виконаної ним лабораторної роботи. Звіти з лабораторних робіт з дисциплін кафедри ІОС можуть бути виконані студентами у письмовій чи у електронній формі. Маючи 42-річний досвід викладацької роботи з використанням комп'ютерів доводить переваги підготовки студентами письмових звітів з лабораторних робіт, регулярна перевірка яких викладачем дає йому змогу не тільки контролювати практичні навички студента з використання комп'ютерних технологій, але і формувати грамотність студента при складанні ним письмових звітів з використанням технічної термінології.

Звичайно кожен звіт студента з лабораторної роботи оцінюється викладачем, що дає йому змогу неперервно накопичувати ці оцінки. За умовою регулярної успішної роботи студента протягом одного чи двох семестрів, викладач має підстави для оцінки роботи студента за вказаний період без здачі відповідного екзамену з дисципліни, що слугує прекрасною мотивацією студентів до оволодіння як теоретичних знань з дисципліни, так і отримання ними практичних навичок використання комп'ютерів у їх майбутній фаховій діяльності.

НОВІ ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

*Козир О.О., доцент, к.т.н.; Карнаухова Г.В.
Полтавський університет споживчої кооперації України*

У перехідний період реформування вищої освіти – входження в європейський простір, особливої ваги набуває інтенсифікація самостійної роботи студентів, використання її нових форм на основі сучасних комп'ютерних технологій.

Оволодіння сучасними формами самостійної роботи сприяє реалізації одного з елементів європейського простору вищої освіти, а саме постійного навчання протягом усього життя.

Це, зокрема, набуття навичок використання інформаційних джерел у гіпертекстовому та мультимедійному форматі (аудіо- та відео-) сучасного Інтернету.

До нових форм самостійної роботи відноситься робота у програмному середовищі віртуально-тренінгової системи *Sita*, що дозволяє самостійно обирати перелік електронних курсів, а також час для роботи

з курсами, швидко орієнтуватись у наведеному матеріалі, перевіряти ступінь засвоєння матеріалу шляхом модульних тестів, спілкуватись в Off-лайновому режимі з авторами курсів.

Інтенсифікації самостійної роботи студентів сприяє використання спеціальних опцій програмного середовища *Sita* (рис.1).

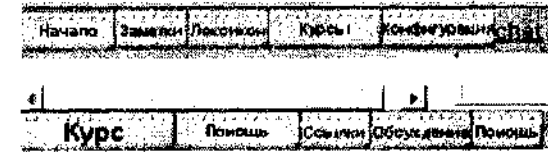

Рис.1. Опції вікна курсів програмного середовища *Sita*

Використання опції «Заметки» (рис. 2) допоможе впорядкувати роботу студентів шляхом ведення власного електронного записника.

Опція «Помощь – Вопросы и ответы» допоможе студентам мінімізувати час на з'ясування у викладача відповіді на питання, що задавалися до нього безліч разів, шляхом перегляду переліку питань з відповідями, що виникають у процесі спілкування з викладачем. У вікні цієї опції студентам надається можливість інтерактивного пошуку з використанням поля пошуку.

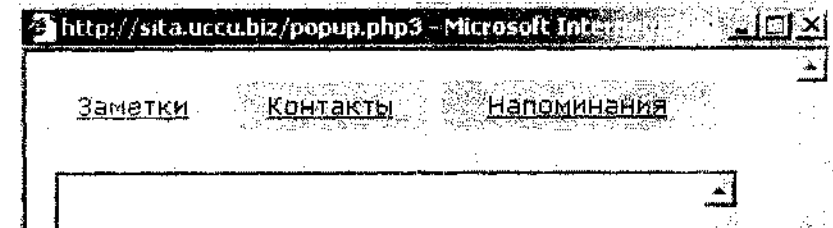

Рис. 2. Фрагмент вікна опції «Заметки»

Опція «Ссылки» дозволяє інтенсифікувати самостійну роботу з електронними джерелами інформації – контентом самої віртуально-тренінгової системи, а також переліком тематичних джерел локальної та глобальної комп'ютерних мереж. Вікно опції також містить поле інтерактивного пошуку.

Активну взаємодію з викладачем, а також іншими учасниками навчального процесу допоможе організувати опція «Обсуждение» (рис. 3) шляхом організації конференцій (питань-відповідей) у процесі роботи над курсом з викладачем-автором курсу, а також студентами, що займаються з вибраним курсом.

Спілкування у режимі реального часу надає можливість організувати опцію «Chat» шляхом створення відповідного сеансу обговорення питань, що пов'язані з роботою над курсом.

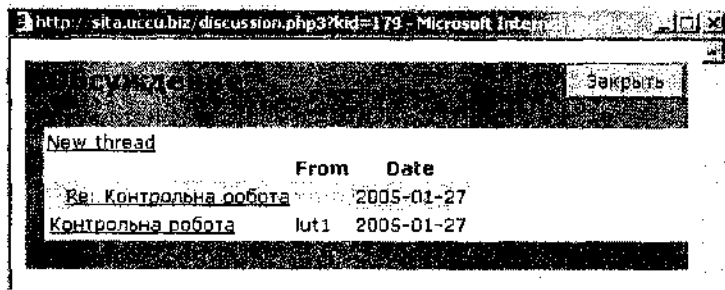

Рис. 3. фрагмент вікна опції «Обсуждение»

Спілкування студента з викладачем може бути організовано за допомогою електронної пошти (опція «Помощь2»). Питання надходять до автора курсу за електронною адресою, наведеною у властивостях курсу, а відповіді за електронною адресою, що вказує студент у опції «Конфигурация».

Використання спеціальних опцій програмного середовища Sita дозволяє розв'язати проблему спілкування викладача зі студентом в Off-лайнному режимі у процесі самостійної роботи, що дуже важливо, наприклад, у процесі роботи зі студентами заочної форми навчання.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ, ВМІНЬ ТА НАВИЧОК СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ

Авраменко В.І., доцент; Скриль Т.М., ст. викладач
Полтавський університет споживчої кооперації України

Контроль є невід'ємною складовою системи навчання іноземних мов. Завданням контролю є визначення та оцінювання рівня сформованості іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь, а головною його метою є управління процесом навчання іноземних мов. Як складник системи навчання контроль має свої функції, засоби, об'єкти, види та форми.

У системі вищої освіти, починаючи зі вступного іспиту для абітурієнтів і закінчуючи підсумковим екзаменом після завершення повного курсу навчання іноземної мови, контроль виконує **функцію** зворотного зв'язку, оціночну, навчальну і розвиваючу залежно від форми контролю.

Засобами проведення контролю виступають спеціально підготовлені контрольні завдання (наприклад, лексико-граматичні тести, методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт студентами-заочниками або написання та захисту курсових робіт студентами спеціальності «Міжнародна економіка» денної форми навчання та факультету перепідготовки МІПК) і мовний та мовленнєвий матеріал, який вивчається студентами і засвоєння якого перевіряється.

Ефективним засобом організації контролю у навчанні іноземним мовам є тестування. Лінгводидактичні тести бувають *стандартизовані*, типу TOEFL (США) або Кембриджські екзамени (ВБ), і *нестандартизовані*, які розробляються самим викладачем для своїх студентів. Залежно від цілеспрямованості тести розподіляються на *діагностичні* тести, тести *навчальних досягнень*, тести *загального володіння* іноземною мовою.

Об'єктами контролю виступають навички і вміння студента здійснювати мовленнєву діяльність: слухово-вимовні, лексичні, граматичні навички (мовна компетенція) і говоріння, аудіювання, читання, письмо (комунікативна компетенція). Якісні та кількісні показники володіння студентами різними видами мовленнєвої діяльності служать *критеріями оцінки*.

Так, наприклад, державний екзамен з курсу «Іноземна мова» (спеціальність «Міжнародна економіка») передбачає контроль таких аспектів мовленнєвої діяльності як: говоріння (монологічне та діалогічне мовлення через презентацію фірми, ведення переговорів), письмо (оформлення ділової кореспонденції) та техніка перекладу. Критеріями сумарної оцінки є: глибина розкриття теми; граматична, лексична і фонологічна коректність; соціолінгвістична відповідність; доцільність використання наочності та ТЗН; а також ефективність інтерактивного спілкування через стратегію реплікування, уміння адекватно реагувати на запитання, дискутувати, відстоювати свою точку зору.

Контроль реалізується в таких його **видах**: а) *поточний* контроль, який здійснюється для визначення рівня сформованості окремої навички або вміння при засвоєнні певної порції навчального матеріалу; б) *рубіжний* контроль, який проводиться після закінчення роботи над темою, тематичним циклом (модулем), в кінці семестру, року; в) *підсумковий* контроль, який реалізується після завершення вивчення дисципліни «Іноземна мова».

За **формою** організації контроль може бути *індивідуальним* або *фронтальним/груповим*; за характером оформлення відповіді – *усним* або *письмовим*; за використанням рідної мови – *одномовним* або *двомовним*.

Протягом останніх років викладачі нашої кафедри накопичили певний досвід у впровадженні в навчальний процес стратегії «Вчимося